

Alkohol je stále nejdražší závislostí, podléhají mu více mladiství

16.6.2026 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR - VZP.cz

Na léčbu závislostí vloni Všeobecná zdravotní pojišťovna vyplatila opět rekordní částku - 1,65 miliardy korun. Z této sumy připadla opět největší část na poruchy způsobené alkoholem, který i nadále dominuje mezi návykovými látkami. Alkohol také za deset let o sto procent zvýšil počet klientů do 18 let věku na loňských 1170. Roste také počet klientů s poruchami způsobenými více drogami, tabákem nebo jinými stimulanty.

Kvůli problémům s návykovými látkami vyhledalo v roce 2025 lékařskou pomoc bezmála 50 tisíc klientů VZP. Z toho 27 tisíc případů souviselo s alkoholem, přičemž mužů bylo oproti ženám dvojnásobek. Na léčbu těchto klientů vydala VZP více než 1 miliardu korun.

„Časný záchyt různých závislostí a rizikového chování je součástí preventivní prohlídky již u dětí od 7 let, jak je definováno ve vyhlášce o preventivních prohlídkách. Lékař by měl v rámci zjišťování anamnestických údajů vždy položit otázku na látky způsobující závislost, určitě ale na alkohol, a pacient, případně rodič by měl ve svém vlastním zájmu pravdivě odpovědět. Právě to může být první pomocí pro zvládnutí případné závislosti, neboť přiznání si problému je klíčové pro další léčbu,“ říká **Miroslav Janků**, náměstek ředitele VZP pro zdravotní péči, a dodává: „Celkové náklady pojišťovny na léčbu závislostí narostly za posledních 10 let o skoro 100 procent. V roce 2016 činily 873 milionů korun.“

Alarmující je také rostoucí počet klientů do 18 let věku, kteří museli vyhledat lékaře kvůli poruchám způsobeným alkoholem. V roce 2016 jich bylo 632 s náklady skoro 4,2 milionu korun, vloni to pak bylo přes 13 milionů korun pro 1170 klientů. Meziročně narostl i počet u poruch způsobených více drogami, kdy v roce 2024 bylo ošetřeno 461 klientů do 18 let věku, vloni už jich bylo 616.

Za nárůstem poruch spojených s více látkami je podle odborníků několik faktorů. Kromě stále se zlepšující evidence a naší schopnosti tento fenomén zachytit jde také o větší disciplinovanost, včetně diagnostiky. „Lékaři stále častěji věnují pozornost i dalším látkám a přesněji diagnostikují. Dalším zásadním faktorem je ale výraznější posílení skupiny vysoce rizikově se chovajících adolescentů a mladých dospělých. Zatímco z jedné strany je vidět mírné zlepšení u majoritní populace v tomto věku, na druhé straně je patrná vyšší rizikovost u té menší skupiny, která s látkami již pouze neexperimentuje, ale která je začíná v tomto věku užívat pravidelně,“ říká **prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.**, přednosta Kliniky adiktologie Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, a dodává, že právě tato skupina nás bude muset do budoucna zajímat více: „Projevuje se u ní vysoká citlivost vůči dostupnosti látek a změnám na trhu s nimi. Změna kontextu v podobě masivní dostupnosti syntetických a polosyntetických kanabinoidů, kratomu atd. je zásadní. Současně je dobré si uvědomit, že proměna vzorců užívání nikotinu a stále velmi vysoká obliba alkoholu posilují důvody, proč mladí lidé látky kombinují. Ne všichni jsou si současně vědomi některých vysoce rizikových kombinací. Podobně jako u starší generace není stále dostatečná ostražitost např. vůči benzodiazepinům a jejich kombinaci s alkoholem, u mladší generace vidíme poměrně malou ostražitost vůči např. kombinaci kratomu a alkoholu.“

Po alkoholu platila VZP nejvíce v roce 2025 za léčbu poruch způsobených více drogami a dále jinými stimulanty. Právě u nich došlo k meziročnímu nárůstu o pětinu. Loni muselo kvůli nim vyhledat odbornou pomoc 8217 klientů. Jedná se například o látky, jako jsou amfetaminy (např. pervitin /

metamfetamin), metylfenidát či různé syntetické stimulanty.

	Alkohol	Opiody	Kanabinoidy	Sedativa nebo hypnotika	Kokain
Ženy	8 924	865	506	1 971	137
Muži	18 042	1 694	1 432	1 101	216
Celkem	26 966	2 559	1 938	3 072	353
Náklady v tis. Kč	1 007 901	41 047	27 811	50 524	4592

	Jiná stimulancia (pervitin)	Halucinogeny	Tabák	Prchavé látky	Kombinace drog	Celkem
Ženy	1 103	79	3 562	88	2 401	17 627
Muži	2 264	178	5 104	98	5 816	32 019
Celkem	3 367	257	8 666	186	8 217	49 646
Náklady v tis. Kč	100 420	2217	14 215	2296	401 030	1 652 053

[Audiozáznam k tiskové zprávě](#)

Přepis zvukového záznamu

Za léčbu závislostí vloni Všeobecná zdravotní pojišťovna vyplatila rekordní 1 miliardu a 650 milionů korun. Největší část připadá na poruchy způsobené alkoholem, který stále dominuje mezi návykovými látkami.

Kvůli problémům se závislostí vyhledalo lékařskou pomoc zhruba 50 tisíc klientů, 27 tisíc případů přímo souviselo s alkoholem, přičemž mužů byl oproti ženám dvojnásobek. Za léčbu závislosti na alkoholu vloni VZP uhradila víc než miliardu korun. Roste také počet klientů s poruchami způsobenými více drogami, tabákem nebo jinými stimulancii jako je například pervitin. U mladší generace odborníci varují před snadnou dostupností syntetických a polosyntetických kanabinoidů a jejich užíváním spolu s alkoholem. U starší generace zase na malou ostražitost při užívání sedativ či hypnotik a jejich kombinováním opět s alkoholem.

Viktorie Plíková
tisková mluvčí

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/alkohol-je-stale-nejdrazsi-zavislosti-podlehaji-mu-vice-mladistvi>